

STRATEGIA

de dezvoltare a statisticii naționale pentru perioada 2008 - 2011

I. INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare a statisticii naționale pentru perioada 2008-2011 este elaborată în corespundere cu prevederile Planului de Acțiuni Moldova - Uniunea Europeană, Programului de activitate a Guvernului pe anii 2005-2009 „Modernizarea țării - bunăstarea poporului”, Planului de acțiuni privind dezvoltarea statisticii naționale (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 893 din 07 august 2006) și stabilește prioritățile și măsurile necesare pentru asigurarea dezvoltării complexe și continue a statisticii în vederea asigurării autorităților publice centrale și locale, a spectrului larg de utilizatori cu informație statistică autentică, relevantă și conformă standardelor internaționale privind situația și tendințele de dezvoltare economico-socială, demografică și a mediului.

Promovarea reformelor economice și sociale, procesele de democratizare a societății după proclamarea independenței Republicii Moldova au generat sporirea cererii autorităților administrației publice centrale și locale, a instituțiilor neguvernamentale, cercurilor academice, organismelor internaționale la care țara noastră este parte, altor utilizatori în informație statistică, adaptată la noile condiții social-economice ale statului și conformă cerințelor internaționale.

Informația statistică dezagregată pe criteriul de sex, vîrstă și arii geografice servește la identificarea problemelor, elaborarea politicilor și strategiilor de dezvoltare, elaborarea unor previziuni pe termen mediu și lung a fenomenelor economice și sociale, elaborarea și implementarea politicilor de dezvoltare economico-socială, evaluarea și monitorizarea realizării acestora, la informarea spectrului larg de utilizatori interni și externi, contribuind astfel la asigurarea dezvoltării durabile a țării și la democratizarea societății.

Astfel, disponibilitatea datelor statistice relevante și fiabile are o importanță majoră pentru asigurarea monitorizării și evaluării programelor și strategiilor naționale, în special ale Strategiei Naționale de Dezvoltare a Republicii Moldova (SND).

Elaborarea informației statistice conform metodologiilor adaptate la normele internaționale, în special ale Uniunii Europene, influențează pozitiv asupra imaginii Republicii Moldova peste hotarele ei, favorizînd fluxul investițional în stat, exportul produselor autohtone etc. și, în ultimă instanță, creșterea economică a țării și sporirea bunăstării populației.

Obținerea datelor statistice relevante și autentice în vederea satisfacerii integrale a cerințelor informaționale ale societății necesită perfecționarea continuă a statisticii.

Elaborarea strategiei pornește de la stadiul actual de dezvoltare a statisticii naționale, de la misiunile și sarcinile sale, conform normelor legale existente, baza fundamentării viitoarelor obiective ale dezvoltării sale, în concordanță cu cerințele evoluției societății din Republica Moldova.

II. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

2.1. Legislația statistică și organizarea sistemului statistic național

Cadrul legislativ care reglementează activitatea statistică în Republica Moldova include Legea nr.412-XV din 9 decembrie 2004 cu privire la statistica oficială, cu modificările și completările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.1-4, art. 8); Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, cu modificările și completările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-

57, art.624); Legea nr.847-XIII din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar, cu modificările și completările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.19-20, art.197); Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 cu privire la Comisia Națională a Pieții Financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126B/S) și alte legislative în vigoare.

Aceste acte, în special, stabilesc atribuțiile Biroului Național de Statistică (BNS), altor organe publice de specialitate respective de a produce și disemina date statistice oficiale.

Cadrul instituțional și statutul juridic al organelor publice responsabile pentru colectarea datelor statistice, în special al BNS, este determinat și de alte acte legislative și normative ca Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern (Vestile, 1990, nr. 8 art.191), Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.1049 din 6 octombrie 2005 cu privire la aprobarea Regulamentului Biroului Național de Statistică și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.135-138, art. 1431).

Sistemul statistic al Republicii Moldova este centralizat și este constituit din BNS, organ central al administrației publice, responsabil pentru organizarea statisticii oficiale, care conform Legii nr.412-XV din 9 decembrie 2004 cu privire la statistica oficială este împuternicit să organizeze și să conducă întreaga activitate statistică în țară, precum și alte instituții publice, care participă la producerea informației statistice oficiale.

Astfel, în anul 2007 BNS și alte instituții responsabile pentru statistica oficială au colectat 224 de tipuri de rapoarte (chestionare) statistice, din care cu periodicitate anuală – 164, trimestrială – 35 și lunară – 25. Din totalul rapoartelor (chestionarelor) statistice - 170 au fost colectate nemijlocit de către BNS, iar 54 rapoarte statistice au fost colectate și transmise în mod centralizat BNS de către alte instituții (pentru informare: în anul 2002 au fost aprobate 251 rapoarte (chestionare) statistice, din care colectate nemijlocit de BNS 196 și respectiv 55 de către alte instituții).

Numărul agenților economici, care desfășoară activitate în economia țării crește permanent. Ca urmare, crește și numărul respondenților cuprinși în cercetările statistice. Astfel, numărul total de respondenți care sunt cuprinși în cercetări statistice sau/și au prezentat rapoarte financiare (contabile) în adresa BNS în anul 2007 a constituit circa 39 mii agenți economici, sau de circa 1,6 ori (cu 14 mii) mai mult față de anul 2002 și de 2,3 ori (cu 22 mii) mai mult decât în anul 1997.

Alte organe ale administrației publice centrale responsabile pentru producerea și diseminarea de date statistice oficiale sunt:

Banca Națională a Moldovei este responsabilă pentru elaborarea Balanței de Plăți, serviciile bancare și statistica monetară. Datele Balanței de Plăți sunt utilizate la elaborarea conturilor sectorului “restului lumii” executate de către BNS. Pentru dezvoltarea balanței de plăți, BNS asigură Banca Națională cu informație statistică variată (vizînd comerțul exterior al mărfurilor și serviciilor, investițiile străine directe etc.);

Ministerul Finanțelor este responsabil de elaborarea Bugetului public național (bugetul de stat, bugetele unităților administrativ-teritoriale, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală), utilizate de către BNS la elaborarea secvenței de conturi pentru sectorul „Administrația publică”, statistica finanțelor publice etc.;

Ministerul Sănătății prezintă informația anuală, generalizată privind numărul medicilor de toate specialitățile, morbiditatea, numărul bolnavilor care stau la evidență în instituțiile curativ-profilactice; trimestrial - mortalitatea pe cauze;

Comisia Națională a Pieței Financiare - informația cu privire la tranzacțiile pe piața valorilor mobiliare;

Administrația de Stat a Aviației Civile - datele statistice privind aviația civilă.

BNS de asemenea colaborează cu alte organe publice în vederea obținerii datelor statistice și administrative colectate de către acestea:

Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor - colectează, generalizează și prezintă datele statistice centralizate privind drumurile publice;

Ministerul Dezvoltării Informaționale în baza registrelor gestionate:

a) „Registrul de stat al transporturilor” - prezintă baza de date vizînd autovehiculele de marfă înmatriculate în republică, datele vizînd mijloacele de transport auto înmatriculate în republică, situația la sfîrșitul anului;

b) „Registrul de Documentare al populației” – date privind migrația internă și internațională;

c) Oficiile Stării Civile – prezintă informație despre născuți, decedați, căsătorii și divorțuri.

Trimestrial se prezintă în adresa BNS rapoartele statistice vizînd mijloacele și activitatea de poștă și telecomunicații.

Ministerul Educației și Tineretului prezintă date anuale, generalizate privind numărul elevilor și cadrele didactice din școlile serale, numărul elevilor și baza materială a caselor de copii, cadrele didactice, numărul copiilor și adolescenților rămași fără îngrijirea părintească, instituțiile extrașcolare pentru copii.

Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale - informația privind formarea fondurilor ecologice extrabugetare, despre controlul de stat la folosirea rațională a resurselor naturale și protecției mediului înconjurător.

Ministerul Afacerilor Interne - date lunare și anuale generalizate privind starea criminalității.

Ministerul Culturii și Turismului - informația anuală, generalizată privind teatrele, instituțiile culturale, activitatea bibliotecilor, informație trimestrială privind structurile de cazare a turiștilor.

Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului - informație anuală privind activitatea instituțiilor de asistență socială, expertiză medicală a vitalității.

Serviciul Vamal prezintă lunar baza de date a declarațiilor vamale, care servește drept bază pentru elaborarea statisticii comerțului exterior de bunuri.

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat - datele declarațiilor pe venit a persoanelor juridice și fizice (anual).

Agenția Relații Funciare și Cadastru - informația Cadastrală privind suprafața terenurilor, inclusiv agricole, cu divizare pe categorii de folosință și în profil teritorial.

Agenția Sportului - date anuale, generalizate privind dezvoltarea culturii fizice și sportului.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă - informații privind măsurile de ocupare și protecție socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, realizate de agențiile pentru ocuparea forței de muncă.

Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva” - indicatorii privind producția obținută și lucrările efectuate în silvicultură, datele privind gospodăria vînătorească.

Concernul „Apele Moldovei” - informația privind folosirea apei.

2.2. Realizări

În procesul reformării sistemului statistic național, adaptării acestuia la noile condiții social-economice ale țării în perioada de tranziție la economia de piață precum și la standardele internaționale, au fost obținute o serie de realizări notabile:

2.2.1. Prin adoptarea Legii nr. 412-XV din 09 decembrie 2004 cu privire la statistica oficială a fost constituit fundamentul pentru racordarea acesteia la standardele internaționale, în special cele ale UE. Conform prevederilor legii la baza funcționării sistemului statistic național este pusă respectarea Principiilor Fundamentale ale statisticii oficiale, adoptate de ONU: imparțialitatea, deontologia statistică, relevanța, transparența, confidențialitatea, principiul cost/eficiență, coordonarea la nivel național, precum și colaborarea la nivel internațional.

2.2.2. Au fost implementate noi elaborări statistice:

a) efectuată trecerea de la calculele macroeconomice în Sistemul Producției Materiale la Sistemul Conturilor Naționale, elaborat în baza metodologiei ONU (SCN ONU-1993);

b) implementată cercetarea și calculul indicilor prețurilor de consum, în baza metodologiei și cu sprijinul Fondului Monetar Internațional (FMI);

c) efectuată o serie de cercetări și calcule statistice în cadrul Programului de comparabilitate internațională, rundele 1993, 1996, 2000, 2004 și 2005 fapt care a permis estimarea parității puterii de cumpărare a leului moldovenesc;

d) implementată, în baza metodologiei FMI (ediția a V-a, 1993) statistica sectorului extern a economiei naționale - balanța de plăți și poziția investițională internațională a statului, întocmită de Banca Națională a Moldovei;

e) implementată în baza metodologiei FMI (ediția I-a, 2003) statistica datoriei externe a statului, întocmită de Banca Națională a Moldovei;

f) elaborată statistica finanțelor publice în conformitate cu recomandările FMI (GFSM 2001), realizată de Ministerul Finanțelor;

g) statistica comerțului exterior de mărfuri a fost armonizată la standardele internaționale (recomandările Comisiei pentru Statistică a ONU și regulamentele UE). Clasificarea mărfurilor exportate și importate se efectuează în corespundere cu Nomenclatorul Mărfurilor, elaborat în conformitate cu Sistemul Armonizat de Codificare și Descriere a Mărfurilor (HS-2002) și Nomenclatorul Combinat (CN);

h) îmbunătățită Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice, care actualmente constituie suportul informațional principal pentru statistica nivelului de trai al populației;

i) în cadrul statisticii sănătății a fost elaborat un instrumentar nou de colectare a datelor privind sănătatea populației, studiul în gospodării asupra sănătății populației, care urmează să fie efectuat cu o periodicitate de 3-5 ani;

j) implementată Ancheta Forței de Muncă (AFM) - cercetarea statistică asupra gospodăriilor populației, realizată trimestrial, în conformitate cu recomandările BIM. AFM reprezintă o importantă sursă de informații privind evoluția numărului și a structurii populației active și inactive, a populației ocupate și a șomajului etc. Începând cu anul 2006, AFM se realizează conform unui nou plan de sondaj, a unei scheme noi de rotație și noilor chestionare, care au fost armonizate la recomandările Conferinței Internaționale a Statisticienilor Muncii din 1998 și 2003.

2.2.3. A fost efectuat Recensământul populației (5-12 octombrie 2004) - primul Recensământ național efectuat după proclamarea independenței Republicii Moldova, care a fost realizat conform recomandărilor ONU.

2.2.4. A fost creat, în vederea asigurării funcționării sistemului național statistic comparabil la nivel internațional, sistemul de clasificări statistice. Au fost elaborate Clasificatoarele generale, de bază ale statisticii - Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei și Clasificatorul Statistic al Produselor (bunurilor și serviciilor), racordate la standardele statisticii europene (NACE și CPA).

În scopuri statistice și administrative este utilizat Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, elaborat în corespundere cu Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor (ISCO88).

A fost implementat nomenclatorul de produse și servicii industriale PRODMOLD, aliniat la standardul european PRODCOM.

Clasificarea și prezentarea datelor cheltuielilor de consum ale gospodăriilor populației la nivel agregat se efectuează în corespundere cu analogul european COICOP.

Întru asigurarea comparabilității indicatorilor statistici în domeniul educației a fost elaborat Clasificatorul Programelor Educaționale din RM (MoldCED) în conformitate cu Clasificatorul Internațional Standard al Învățământului (ISCED-97) etc.

2.2.5. Crearea în procesul de tranziție la economia de piață a unui număr mare de agenți economici, preponderent cu proprietatea privată și extinderea activității sectorului neorganizat în economie au impus necesitatea reformării sistemului observărilor statistice, bazate pe implementarea cercetărilor prin sondaj, în conformitate cu practica mondială. Astfel, în procesul perfecționării metodelor de colectare a datelor statistice în ultimii ani au fost executate următoarele lucrări:

- a) implementată ancheta structurală anuală în întreprinderi;
- b) creat Registrul Național al Unităților Statistice (RENUS), care constituie instrumentul de bază pentru organizarea cercetărilor statistice în domeniul economic;
- c) implementat un sistem unic de cercetări statistice asupra activității agricole în sectorul individual (gospodăriile populației și cele țărănești (de fermier), care deține circa 70% din totalul producției agricole;
- d) introduse în practica statistică estimările volumului de vânzări cu amănuntul în sectorul neorganizat al comerțului, care deține în prezent circa 42% din totalul vânzărilor cu amănuntul;
- e) implementat Eșantionul Multifuncțional pentru Cercetările din Domeniul Social (EMDOS), având ca scop perfecționarea bazei informaționale a statisticii privind nivelul de trai al populației și pieții muncii. În baza implementării a fost posibilă obținerea măririi arealului de cuprindere a cercetărilor și îmbunătățirea efectului de design și ca rezultat s-a produs ameliorarea calității datelor obținute în cadrul cercetărilor Ancheta forței de muncă și Cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice și posibila obținere a principalilor indicatori pe 4 zone statistice: Nord, Sud, Centru și Chișinău. Un lucru de amploare a fost efectuat în legătură cu perfecționarea instrumentarului ambelor cercetări.

2.2.6. Au fost realizate acțiuni întru perfecționarea și racordarea la standardele internaționale a sistemului de indicatori și a cercetărilor în alte domenii statistice: industrie, transport, turism, investiții, comerț exterior de servicii, comerț interior de bunuri și servicii, statistica financiară, a mediului, demografie, învățământ, știință și cultură.

2.2.7. A fost îmbunătățită calitatea informațiilor puse la dispoziția utilizatorilor, ca urmare a perfecționării sistemului de diseminare prin realizarea de noi publicații, precum și prin folosirea în mai mare măsură a canalelor moderne de transmitere a datelor, prin Internet.

A sporit numărul și a fost îmbunătățit esențial conținutul publicațiilor statistice. Întru asigurarea autorităților publice centrale și locale, altor utilizatori cu informație statistică, Biroul Național de Statistică (BNS) anual elaborează și difuzează peste 40 publicații. Cele

mai complexe și voluminoase publicații statistice ca „Anuarul Statistic al Republicii Moldova”, „Comerțul exterior al Republicii Moldova” și „Balanța energetică a Republicii Moldova” se elaborează și pe CD în formate accesibile pentru utilizatori, favorizând și facilitând utilizarea mai bună a datelor statistice. Totodată, BNS difuzează anual circa 130 comunicate și ediții de presă (note analitice și informații operative) vizând starea și evoluția vieții demografice, sociale și economice a țării. În afară de aceasta, întru asigurarea cu informație specifică, detaliată a autorităților publice centrale și locale, precum și a altor utilizatori se elaborează peste 550 buletine statistice cu date generalizate pe diverse domenii de activitate.

Întru facilitarea accesului la date statistice, informarea mai bună a utilizatorilor interni și externi, un volum sporit de informație se diseminează prin pagina Web a Biroului (www.statistica.gov.md). Astfel, BNS plasează pe pagina Web cele mai recente date statistice în conformitate cu graficul informațiilor operative privind starea și evoluția social-economică a țării, precum și serii de date actualizate pe indicatorii statistici principali etc.

În acest mod, statistica oficială oferă date și informații statistice tuturor categoriilor de utilizatori, asigurând astfel dreptul de acces al cetățenilor la informația publică.

2.2.8. O realizare importantă a partenerilor din cadrul sistemului statistic național (Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare) a constituit subscrierea Republicii Moldova la Standardul Special de Diseminare a Datelor (SSDD) al Fondului Monetar Internațional, țara noastră devenind cel de-al 63-lea stat – membru aliniat la acest standard (din 184 state - membre ale FMI). Ca rezultat al subscrierii la SSDD, plasării informației relevante pe pagina națională sumară a datelor și Buletinul Informativ al Standardelor de Diseminare a Datelor al FMI este facilitat accesul factorilor decizionali, investitorilor potențiali și publicului larg la date statistice complexe și oportune, contribuind la funcționarea pieței financiare, la majorarea încrederii din partea investitorilor, la implementarea unor politici macroeconomice viabile întru dezvoltarea economică și socială durabilă a țării, favorizând pozitiv imaginea Republicii Moldova peste hotare.

2.3. Analiza SWOT

2.3.1. Avantaje

1. Existența cadrului legal adecvat;
2. Realizările și experiența pozitivă acumulată în cadrul cooperării cu partenerii naționali și internaționali în procesul dezvoltării sistemului statistic național (SSN), întru adaptarea acestuia la noile condiții socio-economice ale țării și la standardele internaționale;
3. Competența, devotamentul, receptivitatea și disciplina înaltă ale specialiștilor din organele statistice;
4. Existența unei infrastructuri teritoriale dezvoltate a organelor statistice, ce asigură un contact strâns cu agenții economici, autoritățile publice locale, influențând pozitiv calitatea și operativitatea obținerii datelor statistice primare.

2.3.2. Constrângeri

1. Dezvoltarea sub nivelul necesităților unui sistem informațional modern a tehnologiilor informaționale în domeniul statisticii;
2. Lipsa delimitării stricte a funcțiilor instituțiilor cu atribuții de activitate statistică oficială pe unele domenii statistice (statistica mediului, tehnologiilor informaționale, educației, statistica științei și inovării etc.);

3. Capacitățile (instituționale etc.) reduse într-un șir de instituții cu funcții de producere a datelor statistice:

- a) lipsa subdiviziunilor distincte responsabile de statistica oficială (compartimentelor statistice) cu personal de o pregătire statistică corespunzătoare;
- b) posibilități reduse de cunoaștere de către personalul antrenat în activitatea statistică a standardelor internaționale și experienței avansate a altor state;
- c) dezvoltarea sub nivelul cerințelor actuale a tehnologiilor informaționale, fapt care influențează negativ dezvoltarea statisticii în ramurile respective.

4. Capacități reduse de cercetare-dezvoltare în domeniul statisticii;

5. Datele statistice oficiale reprezintă un bun public, acest bun este costisitor și necesită resurse financiare, umane și de timp considerabile. Unii parteneri n-au conștientizat că rolul și funcțiile organelor statistice (inclusiv a BNS ca organ central de statistică) într-o societate cu economie de piață diferă esențial de cele caracteristice unui stat cu economie planificată; organele statistice nu pot furniza informații la fel de detaliate, precise și în termeni restrânși ca în cazul economiei de comandă, unde numărul de agenți economici este foarte mic, iar activitatea lor dirijată de stat;

6. Accesul complicat la datele administrative necesare pentru elaborarea statisticii oficiale, unele cauze fiind:

- a) lipsa datelor în format electronic;
- b) necorespunderea unor date administrative exigențelor statisticii (privind noțiunile utilizate, cuprinderea, actualizarea, modul de prezentare a datelor etc.).

2.3.3. Oportunități

1. Implementarea tehnologiilor informaționale și de comunicații moderne în statistică; realizarea prevederilor Strategiei Naționale de edificare a societății informaționale - "Moldova electronică" și a Concepției guvernării electronice;

2. Îmbunătățirea permanentă a calității informației statistice puse la dispoziția publicului larg;

3. Extinderea utilizării surselor administrative de date (SAD) și colaborării mai intense în acest sens dintre organele statisticii oficiale și deținătorii SAD;

4. Îmbunătățirea formării cadrelor statistice;

5. Dezvoltarea activității de cercetare-dezvoltare în domeniul statisticii;

6. Dezvoltarea în continuare a colaborării internaționale, acordarea asistenței metodologice și tehnice întru reformarea în continuare a statisticii naționale din partea organismelor internaționale și ale altor state.

2.3.4. Riscuri

1. Lipsa finanțării adecvate a lucrărilor statistice;

2. Reducerea personalului antrenat în efectuarea lucrărilor statistice.

III. OBIECTIVUL STRATEGIEI ȘI DIRECȚIILE PRIORITARE DE DEZVOLTARE A STATISTICII NAȚIONALE ÎN ANII 2008 - 2011

3.1. Obiectivul de bază

Obiectivul de bază al dezvoltării statisticii naționale constituie asigurarea administrației publice, agenților economici, publicului larg, altor utilizatori interni și externi cu informație statistică relevantă, calitativă și comparabilă la nivel internațional.

Realizarea obiectivului în cauză va contribui la sporirea credibilității statisticii naționale, prin veridicitatea și relevanța informațiilor, prin ridicarea culturii specifice și prin edificarea unei mentalități consensuale în toate segmentele și categoriile de utilizatori.

3.2. Direcțiile prioritare

Se consideră prioritară elaborarea informației autentice care caracterizează dezvoltarea durabilă a țării (sub aspectul economic, social și al mediului), îndeosebi a datelor necesare pentru monitorizarea realizării programelor de stat și strategiilor de dezvoltare (în special SND), inițiativelor ONU privind Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, indicatorilor incluși în Sistemul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI etc.

3.2.1. Implementarea tehnologiilor informaționale și de comunicații (TIC)

Renovarea infrastructurii tehnologiilor informaționale constituie elementul cheie în reformarea întregului sistem statistic național.

Obiectivele de bază privind implementarea TIC în dezvoltarea statisticii naționale sunt:

1. Implementarea TIC în colectarea, prelucrarea, stocarea și diseminarea datelor statistice;
2. Reutilizarea oficiilor BNS cu echipament modern;
3. Asigurarea proceselor statistice cu soft licențiat;
4. Asigurarea securității informaționale a proceselor statistice;
5. Dezvoltarea rețelelor locale în cadrul BNS și conectarea calculatoarelor din oficiile BNS la Internet;
6. Implementarea tehnologiilor de acces eficient la bazele de date cu indicatori statistici;
7. Asigurarea interconectării la spațiul unitar informațional al autorităților administrației publice;
8. Implementarea în cadrul BNS a sistemului integrat de circulație electronică a documentelor;
9. Elaborarea conceptului sistemului informatic al BNS și lansarea implementării pe etape a acestuia;
10. Asigurarea accesului la sursele administrative de date (Ministerul Dezvoltării Informaționale, Ministerul Afacerilor Interne (Direcția poliției rutiere), Serviciul Grăniceri și Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor) etc.;
11. Crearea Portalului „e-Statistică”.

3.2.2. Perfecționarea sistemului de indicatori și metodologiilor de calcul a acestora

Sarcinile de bază în acest domeniu sunt următoarele:

1. Studiarea standardelor internaționale, în special ale UE și practiciile înaintate a țărilor dezvoltate în vederea adaptării acestora la condițiile reale ale Republicii Moldova;
2. Perfecționarea conform concepției SCN a sistemului de indicatori statistici în ansamblu și a celor care prezintă un interes sporit pentru societate, îndeosebi a celor indicatori, care contribuie la evaluarea tendințelor în dezvoltarea durabilă a țării atât sub aspect economic, cât și social, al mediului și excluderea celor ce și-au pierdut actualitatea sau au o utilitate redusă;
3. Perfecționarea în continuare a calculului PIB, altor indicatori în SCN, elaborarea secvenței complete de conturi în conformitate cu cerințele SCN ONU-93; o atenție sporită

necesită a fi acordată perfecționării metodelor de estimare a economiei neobservate (sectoarele formal și informal), efectuării calculelor experimentale a dimensiunii activității ilegale;

4. Perfecționarea indicatorilor statisticilor ramurilor și armonizarea lor cu SCN;

5. Perfecționarea calculelor tendințelor infraanuale de dezvoltare a economiei în ansamblu și pe sectoarele ei prin aplicarea ajustărilor sezoniere, etc.;

6. Aplicarea metodelor statistico-matematice și econometrice pentru sporirea capacității de analiză a proceselor economice și sociale;

7. Perfecționarea sistemului de indicatori sub aspect regional.

3.2.3. Perfecționarea sistemului de colectare a informației statistice

Perfecționarea sistemului de cercetări statistice va contribui atât la îmbunătățirea calității datelor statistice, optimizarea cheltuielilor bugetare, cât și la micșorarea considerabilă a sarcinii informaționale asupra agenților economici.

Perfecționarea sistemului cercetărilor statistice se va baza pe îmbunătățirea infrastructurii statistice, în special pe:

1. Perfecționarea registrului național al unităților statistice (RENUS); trecerea la utilizarea RENUS, ca sursă și instrument universal de bază pentru efectuarea cercetărilor statistice;

2. Dezvoltarea în continuare a sistemului clasificărilor statistice;

3. Implementarea pe scară largă a cercetărilor statistice prin sondaj a întreprinderilor mici și întreprinzătorilor individuali și combinarea optimală a acestora cu înregistrările totale. Un rol deosebit revine efectuării Recensământului General Agricol, care va asigura atât obținerea datelor statistice importante pentru societate privind situația în agricultură, cât și crearea bazelor de sondaj pentru organizarea cercetărilor statistice selective;

4. Perfecționarea rapoartelor și chestionarelor statistice în corespundere cu cerințele SCN și ținând cont de cele ale Standardelor Naționale de Contabilitate, în scopul facilitării completării calitative a acestora de către agenții economici;

5. Implementarea în practica statistică a metodelor moderne de colectare a informației statistice de la agenții economici, în special utilizând rețeaua Internet;

Ca și în prezent, înregistrărilor totale vor fi supuși agenții economici de dimensiuni mari și medii, iar în cadrul recensămintelor (populației, economice, agricole etc.) - și celelalte persoane juridice și fizice, în dependență de limita de participare stabilită.

Numărul enorm de agenți economici care desfășoară diverse activități economice și care se modifică foarte dinamic, impune necesitatea trecerii la statistica întreprinderilor, cu schimbarea accentului de la principiul funcțional de organizare a cercetărilor statistice (cu participarea tuturor agenților economici în diverse cercetări statistice pe domenii) la cel instituțional (participarea întreprinderilor în cercetări statistice complexe, în dependență de tipul principal de activitate a acestora), în baza observărilor prin sondaj a întreprinderilor mici.

Astfel, în domeniul statisticii economice accentul se va pune pe crearea **unui sistem integrat al statisticii întreprinderilor**, care în conformitate cu normele internaționale va fi constituit dintr-un spectru coerent de cercetări statistice anuale și infraanuale (lunare și trimestriale).

Nucleul acestui sistem îl va constitui Registrul Național al Unităților Statistice (RENUS), care va fi actualizat în permanență în baza cercetărilor statistice și surselor de date administrative.

E de menționat, importanța și necesitatea dezvoltării capacităților interne ale instituțiilor publice în informație administrativă, necesară pentru asigurarea monitorizării situației în ramurile din sfera de activitate a acestora, întrucât informația statistică elaborată de organele statisticii va avea (spre deosebire de situația în perioada economiei planificate) un caracter puțin orientat spre soluționarea funcțiilor administrative ale ministerelor și departamentelor.

Un rol extrem de important în perfecționarea infrastructurii statistice ca bază pentru soluționarea sarcinilor indicate în cap. III al Strategiei revine necesității **dezvoltării sistemului clasificărilor statistice în conformitate cu cerințele UE.**

Aceasta presupune revizuirea următoarelor clasificatoare statistice:

1. Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei în conformitate cu revizuirea Nomenclatorului Activităților Economice din Comunitatea Economică Europeană (NACE rev. II, operațiunea 2007);

2. Clasificatorul Statistic al Produselor (bunurilor și serviciilor) în conformitate cu revizuirea Clasificatorului Produselor asociate Activităților din Comunitatea Economică Europeană (CPA operațiunea 2008);

3. PRODMOLD în conformitate cu revizuirea Nomenclatorului de produse și servicii industriale a Uniunii Europene (PRODCOM);

4. Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova în corespundere cu versiunea revizuită a ISCO 88.

Informația statistică elaborată în baza acestor clasificatoare statistice naționale va permite producerea informației statistice calitative compatibilă la nivel european.

3.2.4. Îmbunătățirea calității publicațiilor, diseminării informației statistice și a relațiilor cu utilizatorii

Informația statistică, constituind un bun public, este produsă pentru satisfacerea cerințelor unui spectru larg de utilizatori: autorități ale administrației publice, cercuri de afaceri și academice, publicul larg etc. Astfel, sarcina de bază în domeniul diseminării informației statistice o constituie orientarea edițiilor statistice spre utilizator prin îmbunătățirea satisfacerii cerințelor informaționale în continuă creștere și diversificare ale tuturor utilizatorilor de informație statistică.

Totodată, perfecționarea diseminării informației statistice și dezvoltarea statisticii în ansamblu necesită o colaborare eficientă între producătorii și consumatorii de date statistice. În acest sens, optimizarea dialogului dintre producătorii informației statistice și consumatorii ei este un imperativ al vremii: organele statistice trebuie să acorde o importanță sporită doleanțelor utilizatorilor, iar utilizatorii să conștientizeze plener rolul statisticii oficiale într-o societate modernă.

Astfel, perfecționarea diseminării informației statistice și a relațiilor cu utilizatorii va fi asigurată prin:

1. Îmbunătățirea conținutului și aspectului publicațiilor și a metodelor de diseminare a informației statistice, lansarea edițiilor noi, în domeniile ce prezintă interes sporit pentru utilizatori, dezvoltarea diseminării publicațiilor și informațiilor statistice prin intermediul mijloacelor electronice (*Internet, CD*), dezvoltarea formelor de prezentare vizuală a informației statistice, dezvoltarea diseminării informației statistice prin intermediul serviciilor individuale și standardizate.

2. Asigurarea condițiilor necesare prestării serviciilor calitative de diseminare a datelor prin: dezvoltarea tehnologiilor informaționale ale BNS (crearea sistemului de metadata, implementarea programelor PC-Axis pentru diseminarea informațiilor statistice în diverse forme; crearea băncii centrale de date cu asigurarea accesului sancționat al utilizatorilor;

implementarea tehnologiilor Internet și Intranet pentru culegerea și transmiterea datelor statistice).

3. Îmbunătățirea colaborării cu utilizatorii de date statistice prin: promovarea studierii aprofundate a noțiunilor utilizate în statistică, a metodologiilor de calculare a principalilor indicatori în vederea cunoașterii mai bune de cît mai mulți utilizatori, întru utilizarea adecvată a datelor statistice prin organizarea diverselor întruniri (mese rotunde, seminare etc.) cu participarea reprezentanților organelor de informare în masă, a altor persoane interesate; studierea continuă a necesităților utilizatorilor, în special prin lansarea sondajelor de opinie.

4. Dezvoltarea colaborării cu producătorii de informație statistică, deținătorii surselor administrative de date și respondenții (asigurarea accesului la sursele de date administrative aflate în posesia altor organe ale administrației publice centrale și locale, care prezintă un interes sporit pentru statistică (Registrul de stat al populației, unităților juridice, administrativ-teritorial, deținătorilor de licențe etc.).

5. Dezvoltarea marketingului produselor/serviciilor statistice, orientat spre studierea necesităților utilizatorilor și, în special, prin stabilirea relațiilor sistematice cu utilizatorii potențiali și actuali (promovarea publicațiilor statistice și serviciilor diferitor categorii de utilizatori, simplificarea modului de deservire a clienților).

Totodată, e de menționat că perfecționarea diseminării informației statistice este determinată de dezvoltarea capacităților tehnologiilor informaționale ale BNS, precum și de îmbunătățirea în general a calității datelor statistice. Astfel, va beneficia: *publicul larg* (va dispune de mai multă informație referitor la evenimentele, care au loc în societate, despre sursele informaționale existente); *administrația publică* (va avea o bază mai bună pentru planificarea și luarea deciziilor, o eficiență mai bună în utilizarea resurselor); *diverse grupe de utilizatori* (vor dispune de mai multe posibilități de a obține informație statistică pentru luarea deciziilor, vor avea cunoștințe mai ample referitor la diversele surse de informație statistică); *comunitatea internațională* – în baza diseminării active a datelor statistice comparabile la nivel internațional va fi mai bine informată despre Republica Moldova, contribuind astfel la îmbunătățirea imaginii țării noastre peste hotarele ei.

3.2.5. Consolidarea capacităților organelor statistice și altor instituții - deținători de date administrative în producerea datelor utilizate în scopuri statistice

1. Delimitarea funcțiilor organelor statisticii oficiale privind producerea și diseminarea statisticii oficiale.

2. Consolidarea capacităților instituționale ale BNS prin:

a) perfecționarea structurii organizatorice a sistemului statistic în vederea eficientizării activității statistice, în special, integrarea orizontală a Direcției Generale Tehnologii Informaționale (DGTI) cu subdiviziunile respective ale aparatului central al BNS; consolidarea capacităților instituționale privind efectuarea cercetărilor prin sondaj;

b) perfecționarea managementului resurselor financiare și umane, în special prin: elaborarea și lansarea unui sistem de evidență performant privind consumul de timp pe principalele lucrări statistice; îmbunătățirea procesului de planificare statistică; perfecționarea metodelor de motivație a personalului întru eficientizarea activității acestuia; crearea condițiilor de muncă mai bune pentru sporirea atractivității lucrului în statistică și dezvoltarea multilaterală a personalității fiecărui colaborator.

3. Fortificarea capacităților organelor statisticii oficiale și ale autorităților publice centrale și locale în vederea elaborării informației statistice și administrative relevante, asigurînd producerea și utilizarea eficientă a acesteia, de asemenea, respectarea unor dimensiuni importante de prezentare a datelor, precum ar fi dezagregarea datelor (unde e posibil) pe sexe, vârste și arii geografice.

3.2.6. Perfecționarea cadrelor din sistemul statistic

Elaborarea și implementarea noilor metodologii și aplicații statistice în corespundere cu principiile științifice, ce asigură obținerea informației statistice comparabile la nivel internațional, presupune perfecționarea continuă a cunoștințelor personalului în domeniul statistic, ce la rândul său poate fi realizat prin:

1. Formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului în domeniul metodologiilor și practicilor avansate în statistică atât în țară, cât și peste hotare, prin antrenarea experților străini de talie internațională și transmiterea cunoștințelor obținute de participanții la stagieri către alți colaboratori atât prin organizarea seminarelor, cursurilor, cât și în procesul de activitate zilnică;

2. Acordarea atenției sporite pregătirii și formării personalului în organele teritoriale pentru statistică;

3. Perfecționarea cunoașterii limbilor străine, în special a celei engleze, pentru a avea posibilitate de a studia materialele metodologice parvenite de peste hotare, precum și pentru participarea activă a colaboratorilor la seminarele și conferințele internaționale, fapt ce la rândul său va impulsiona aplicarea experienței avansate a altor țări în practica statistică a Republicii Moldova;

4. Studiarea și aplicarea în practică a noilor realizări în domeniul tehnologiilor informaționale.

3.2.7. Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul statisticii

Colaborarea și cooperarea internațională în domeniul statisticii joacă un rol prioritar, reieșind din funcțiile statisticii, ce țin, în particular, de:

1. Elaborarea datelor în conformitate cu standardele internaționale, în special ale UE, întru asigurarea comparabilității lor, în condițiile perfecționării continue a metodelor statistice și tehnologiilor informaționale;

2. Prezentarea informației statistice către organisme internaționale, în conformitate cu obligațiunile asumate de Republica Moldova.

În acest sens, este cu atât mai evidentă importanța colaborării internaționale în perioada de reformare continuă a statisticii naționale.

Obiectivele de bază în acest domeniu sunt orientate spre intensificarea colaborării cu:

1. Eurostatul, în conformitate cu memorandumul de înțelegere între BNS și Eurostat privind schimbul de date, acord încheiat în baza Acordului de Parteneriat și Cooperare între Republica Moldova și Uniunea Europeană; ONU și instituțiile sale (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), Fondul Națiunilor Unite pentru Femei (UNIFEM), Organizația pentru Agricultură și Alimentație (FAO), Biroul Internațional al Muncii (BIM), Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), Banca Mondială (BM), Fondul Monetar Internațional (FMI) în vederea:

- a) prezentării informației statistice calitative, contribuind astfel la îmbunătățirea imaginii țării peste hotarele ei. Un rol deosebit în acest sens îl are prezentarea și actualizarea permanentă a datelor statistice și metodologiilor pentru SDDS al FMI;
- b) obținerii asistenței tehnice pentru racordarea statisticii naționale la standardele internaționale, ținând cont de particularitățile țării.

2. Comitetul de statistică al CSI, organele naționale de statistică din țările cu care sunt deja semnate acorduri de colaborare în domeniul statisticii (Azerbaidjan, Belarus, Federația

Rusă, România, Georgia, Kîrgîzstan) în vederea schimbului de experiență prin materiale metodologice, publicații statistice etc.

O activitate importantă va fi desfășurată în cadrul Programului de comparabilitate internațională, runda 2008, care va permite obținerea datelor actualizate privind paritatea puterii de cumpărare a valutei naționale – indicator important pentru asigurarea comparabilității bunăstării populației țării pe plan mondial.

3.3. Sarcinile principale pe domenii statistice sunt următoarele:

3.3.1. În sistemul conturilor naționale

1. Elaborarea contului financiar, ceea ce va duce la: implementarea integrală a sistemului conturilor naționale în conformitate cu standardele internaționale; asigurarea beneficiarilor, atât celor interni, cât și celor externi cu informație completă privind conturile naționale și veridicitatea calculelor produsului intern brut;

2. Elaborarea metodologiei consumului de capital fix în conformitate cu cerințele Sistemului Conturilor Naționale, precum și efectuarea calculelor asupra acestuia va permite și elaborarea calculelor produsului intern net (PIN);

3. Elaborarea metodologiei și modalităților estimării activităților economice ilegale, va contribui la veridicitatea și complexitatea calculelor produsului intern brut;

4. Perfecționarea calculelor privind reconcilierea datelor trimestriale a Produsului intern brut cu cele anuale, cu aplicarea ajustărilor sezoniere.

3.3.2. În domeniul statisticii prețurilor

1. Perfecționarea metodelor de colectare, validare, transmitere și prelucrare a datelor primare privind prețurile de consum;

2. Perfecționarea calculelor indicilor prețurilor de consum, cu eliminarea influenței oscilațiilor sezoniere;

3. Perfecționarea metodologiei de calcul al indicilor prețurilor de consum, a producției industriale, agricole;

4. Perfecționarea metodologiei de calcul al indicilor prețurilor în construcții și elaborarea sau achiziționarea complexului de programe noi pentru prelucrarea informației.

3.3.3. În domeniul statisticii întreprinderilor

Va fi pus accentul pe crearea unui sistem integrat al statisticii întreprinderilor, care va fi constituit dintr-un spectru coerent de cercetări statistice anuale și infraanuale (lunare și trimestriale), în conformitate cu normele internaționale, în primul rând ale UE:

a) Perfecționarea sistemului cercetărilor și indicatorilor statistici în conformitate cu principiile de bază ale statisticii întreprinderilor;

b) Armonizarea cercetărilor statistice ramurale cu cercetarea structurală în întreprinderi.

1. În domeniul cercetărilor structurale ale întreprinderilor

Obținerea informațiilor mai ample privind particularitățile sistemului productiv și comercial al întreprinderilor, care activează în diverse domenii ale economiei.

2. În domeniul statisticii industriei

a) Implementarea indicelui producției industriale în conformitate cu standardele internaționale și europene în baza producției fizice și valorii adăugate;

b) Revizuirea și implementarea nomenclatorului de produse industriale PRODMOLD în conformitate cu standardul european PRODCOM modificat.

3. În domeniul statisticii construcțiilor și investițiilor în capital fix

a) Perfecționarea activității statistice privind fondul locativ, bazată pe perfecționarea modului de culegere, prelucrare și obținere a informației statistice vizînd existența, mișcarea și starea fondului locativ, elaborarea metodologiei și instrumentarului statistic al observării statistice în acest domeniu;

b) Perfecționarea indicatorilor statistici și metodologiei de calcul privind activitatea în construcții a agenților economici în cadrul statisticii întreprinderii;

c) Organizarea statisticii regionale privind investițiile, construcțiile și fondul locativ va necesita modificarea complexului de programe în domeniile respective.

4. În domeniul statisticii serviciilor

a) Perfecționarea instrucțiunilor metodologice, indicatorilor și indicilor statistici privind comerțul cu amănuntul, comerțul cu ridicata și serviciile de piață conform Regulamentelor Uniunii Europene nr.1165/1998 și 1158/2005, privind indicatorii pe termen scurt (Anexa D);

b) Perfecționarea instrumentarului statistic, utilizat pentru cercetarea comerțului cu amănuntul, comerțului cu ridicata și serviciilor de piață;

c) Obținerea de date calitative vizînd transportul rutier de mărfuri realizat de persoane fizice;

d) Perfecționarea sistemului de indicatori statistici cu privire la transportul aerian și feroviar de mărfuri și de pasageri, conform regulamentelor UE;

e) Adaptarea cercetării statisticilor de turism cu modificările care intervin în domeniul turismului;

f) Obținerea indicatorilor statistici privind societatea informațională conform cerințelor utilizatorilor.

5. În domeniul statisticii inovației și transferului tehnologic

a) Familiarizarea cu experiența în domeniu a altor țări, inclusiv cu cerințele și standardele internaționale;

b) Elaborarea sistemului de indicatori a statisticii inovației și transferului tehnologic;

c) Elaborarea instrumentarului de colectare a datelor, efectuarea studiului pilot și a studiului de bază.

3.3.4. În domeniul statisticii agriculturii

1. Crearea Registrului producătorilor agricoli;

2. Perfecționarea în continuare a sistemului cercetărilor selective a producătorilor mici în agricultură (gospodăriilor țărănești (de fermier) și gospodăriilor anexe auxiliare ale populației);

3. Perfecționarea calculelor trimestriale ale contului de producție pe agricultură.

4. O direcție prioritară a dezvoltării statisticii agriculturii este pregătirea și efectuarea primului Recensămînt general agricol, căruia îi revine un rol deosebit pentru obținerea informației veridice privind situația în agricultură, asigurarea factorilor de decizie cu informație autentică în vederea asigurării dezvoltării durabile, atît a agriculturii sectorului rural, cît și a economiei țării în ansamblu.

În urma efectuării recensământului vor fi obținute date importante și detaliate pe total țară și la nivel teritorial, care vor permite:

- a) efectuarea calculului producției agricole total și pe produse, categorii de gospodării, etc.;
- b) evaluarea situației reale despre:
 - structura producătorilor agricoli;
 - resursele umane, tehnico-materiale de care dispun producătorii agricoli.
- c) elaborarea registrului producătorilor agricoli, care servesc bază pentru organizarea cercetărilor selective.

Datele recensământului general agricol vor permite obținerea informației necesare pentru:

- a) elaborarea politicilor, programelor strategice de dezvoltare durabilă a sectorului agrar și cel rural;
- b) perfecționarea bazei legislative, aferente stabilirii categoriei unităților agricole, etc.

3.3.5. În domeniul statisticii mediului

Perfecționarea sistemului de indicatori, metodologiilor de calcul, modului de colectare a acestora.

3.3.6. În domeniul statisticii sectorului extern

1. Studiarea noilor norme metodologice ale FMI privind elaborarea balanței de plăți și poziției internaționale investiționale a statului (ediția a VI-a, 2008);

2. Revizuirea metodologiei de elaborare a statisticii sectorului extern al economiei naționale a Republicii Moldova, în vederea satisfacerii noilor cerințe;

3. Revizuirea cadrului și instrumentarului statistic de colectare și prelucrare a datelor, aferent statisticii sectorului extern;

4. Elaborarea sistemului informațional al balanței de plăți și poziției informaționale investiționale a statului conform noilor cerințe metodologice;

5. Lansarea procedurii de trecere la compilarea balanței de plăți conform noii metodologii (ediția a VI-a) elaborate de FMI.

3.3.7. În domeniul statisticii comerțului exterior de bunuri și servicii

1. Perfecționarea continuă a normelor metodologice de elaborare a statisticilor comerțului exterior de mărfuri în corespundere cu standardele ONU și UE, întru asigurarea obținerii unor date utile la nivel național și comparabile la nivel internațional;

2. Implementarea Nomenclatorului Mărfurilor al Republicii Moldova, revizuit în conformitate cu Sistemul Armonizat de Codificare a Mărfurilor (HS-2007);

3. Ajustarea complexului de programe care stau la baza elaborării statisticilor comerțului exterior de mărfuri în Republica Moldova;

4. Perfecționarea metodologiei statistice de elaborare a comerțului exterior de servicii în conformitate cu recomandările Comisiei de Statistică a ONU (Manualul privind statistica comerțului exterior de servicii, Seria M № 86), Manualul FMI pentru compilarea Balanței de Plăți și legislația EUROSTAT (Regulamentul Consiliului (CE) nr.184/2005 din 12 ianuarie 2005 privind statistica balanței de plăți, comerțului internațional de servicii și investițiilor străine directe;

5. Perfecționarea sistemului de indicatori statistici utilizați pentru cercetarea comerțului exterior de servicii în corespundere cu standardele internaționale și europene;
6. Perfecționarea Clasificatorului de servicii, utilizat în activitatea de comerț exterior;
7. Perfecționarea modului de colectare, control și prelucrare a informației statistice privind comerțul exterior de servicii;

3.3.8. În domeniul statisticii demografice

1. Perfecționarea sistemului de indicatori în corespundere cu standardele internaționale, adaptarea noțiunilor la definițiile internaționale;
2. Perfecționarea sistemului de colectare și prelucrare a datelor despre fenomenele demografice în baza automatizării colaborării informaționale interinstituționale;
3. Perfecționarea sistemului de colectare a informației statisticii migraționale în scopul realizării completitudinii ample, atât a migrației interne, cât și a celei externe (internaționale);
4. Crearea bazei de date demografice, ce va conține principalii indicatori demografici;
5. Perfecționarea calității statisticii demografice pentru asigurarea informației complexe despre nivelul, calitatea și condițiile de trai ale populației, în concordanță cu obiectivele prevăzute în Obiectivele de Dezvoltare a Mileniului a ONU;
6. Promovarea îmbunătățirii dezagregării datelor statistice după gen în toate domeniile statisticii;
7. Dezvoltarea statisticii de gen în scopul asigurării suportului informațional, întru elaborarea și monitorizarea realizării politicilor și programelor naționale cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați.

3.3.9. În domeniul statisticii pieței muncii

1. Perfecționarea statisticii câștigurilor salariale în conformitate cu normele europene (statisticile pe termen scurt și pe termen lung);
2. Examinarea gradului de corespundere a statisticii muncii prevederilor Convenției OIM nr.160 din 1985 privind statistica muncii și a Recomandărilor OIM nr.170 din 1985 privind statistica muncii;
3. Pregătirea proiectului Legii privind ratificarea Convenției OIM;
4. Realizarea cercetărilor statistice asupra gospodăriilor casnice privind:
 - a) migrația forței de muncă;
 - b) intrarea tinerilor pe piața muncii;
 - c) munca copiilor;
 - d) utilizarea timpului;
 - e) reconcilierea vieții profesionale cu cea familială;
 - f) ocuparea persoanelor cu probleme de sănătate.
5. Realizarea cercetărilor statistice asupra întreprinderilor privind:
 - a) plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști;
 - b) repartizarea salariaților din sistemul bugetar pe funcții, categorii de salarizare și mărimea salariului;
 - c) locurile de muncă vacante;
 - d) structura câștigurilor salariale (studierea posibilităților de realizare a acestei cercetări).

3.3.10. În domeniul statisticii sociale

1. Statistica nivelului de trai

a) Îmbunătățirea studiilor selective în gospodării ce au drept scop determinarea nivelului de bunăstare al populației prin prisma veniturilor, cheltuielilor, condițiilor de trai și al altor indicatori cantitativi și calitativi;

b) Armonizarea statisticilor privind veniturile și cheltuielile cu normele și standardele europene, în special perfecționarea modalității de colectare a datelor privind cheltuielile populației în cadrul Cercetării Bugetelor Gospodăriei Casnice conform clasificatorului COICOP;

c) Proiectarea și realizarea unei anchete prin sondaj privind excluderea socială a populației.

2. Statistica educației și științei

a) Îmbunătățirea instrumentarului de colectare a datelor de la toate instituțiile de învățământ indiferent de forma de proprietate și subordonare departamentală;

b) Armonizarea și standardizarea de comun acord cu Ministerul Educației și Tineretului a concepțiilor metodologice de colectare a datelor primare și calculare a indicatorilor în domeniul statisticii educației, conform recomandărilor EUROSTAT și UNESCO;

c) Revizuirea instrumentarului de colectare a datelor în domeniul științei și cercetare-dezvoltare în conformitate cu standardele OECD, EUROSTAT și UNESCO.

3. Statistica sănătății

se va axa pe activitățile realizate în comun de către Biroul Național de Statistică și Ministerul Sănătății întru perfecționarea sistemului informațional național în sănătate. Indicatorii statistici obținuți în baza cercetărilor exhaustive vor fi completați cu indicatorii obținuți din cadrul studiilor selective în gospodării asupra stării de sănătate a populației efectuate de către BNS.

4. Statistica protecției sociale

a) Elaborarea unei strategii unice (de comun acord cu Ministerul Protecției Sociale Familiei și Copilului, Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Afacerilor Interne etc.) de colectare a datelor și calculare a indicatorilor din domeniul protecției sociale, astfel încât, indicatorii statistici să fie comparabili pe plan național și internațional;

b) Îmbunătățirea statisticii protecției sociale pentru evaluarea politicilor și reformelor în domeniul respectiv.

5. Statistica justiției

Elaborarea unei strategii unice, de comun acord cu Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Justiției în vederea colectării datelor și calculării indicatorilor din domeniul statisticii juridice, astfel încât, indicatorii statistici să fie comparabili pe plan național și internațional.

6. Statistica culturii și sportului

Armonizarea statisticilor privind cultura și sportul conform normelor și standardelor europene în domeniu, în colaborare cu Ministerul Culturii și Turismului, Agenția Sportului, Camera Națională a Cărții etc.

3.3.11. Statistica regională

1. Perfecționarea sistemului informațional privind dezvoltarea regională în baza:

a) extinderii elaborării și utilizării informației administrative în aspect teritorial, deținute de autoritățile publice centrale și locale;

b) elaborării indicatorilor statistici principali pe regiuni de dezvoltare, conform Legii privind dezvoltarea regională în Republica Moldova nr.438-XVI din 28.12.2006;

2. Respectarea principiului cost-eficiență de organizare a colectării datelor statistice la elaborarea informației statistice în aspect teritorial (se va ține cont în primul rând de disponibilitatea datelor administrative și statistice reprezentative).

IV. REZULTATE SCOTATE

Realizarea prezentei Strategii va contribui la sporirea gradului de asigurare a autorităților publice centrale și locale, publicului larg cu informație statistică relevantă și fiabilă vizînd situația și tendințele de dezvoltare socială, economică, demografică și a mediului; la creșterea calității datelor statistice; optimizarea sistemului de cercetări statistice sub aspectul reducerii dublării colectării datelor statistice, excluderii celor cu valoare informațională redusă.

Rezultate specifice:

- grad sporit de armonizare a sistemului de indicatori statistici relevanți și metodologiilor de elaborare a acestora la standardele internaționale, în special cele UE, întru asigurarea utilizatorilor cu date statistice relevante și autentice, comparabile la nivel internațional;
- utilizarea mai eficientă a datelor statistice de către utilizatori;
- creșterea imaginii statisticii naționale, atât în rîndul utilizatorilor interni, cît și externi, și respectiv ridicarea gradului de contribuire la dezvoltarea continuă a sistemului statistic național.

V. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Prezenta Strategie este completată de un Plan de acțiuni, care prezintă în detaliu măsurile și etapele intermediare necesare atingerii obiectivelor prevăzute, resursele financiare necesare și existente, precum și asistența prin programe internaționale întru reformarea sistemului statistic național.

Implementarea prezentei Strategii va fi însoțită de un proces continuu de monitorizare și evaluare a acțiunilor și a rezultatelor de către Consiliul pentru statistică, precum și BNS, în calitate sa de organ central al statisticii oficiale. Acesta va include:

- monitorizarea și evaluarea rezultatelor obținute;
- monitorizarea implementării Planului de acțiuni privind dezvoltarea statisticii naționale în anii 2008-2011.